

Wat een klootzak!

Veel bekende koppen in de zaal, nog meer bekende koppen op scène en een staande ovatie aan het eind: *Risjaar Drei* van Toneelhuis is een toneelgebeuren als in de oude dagen.

Risjaar Drei

Toneelhuis

★★★★☆

Van 18 tot 22 april opnieuw in de Bourla, tot dan op tournee

‘Als ge ne klootzak zoekt, zal ik ’m wel spelen!’ Peter Van den Begin is back op de Bühne. Met een lamme arm en een slepend been staat hij, als een scheve komma, op het opgehoogde oorlogspuin van Shakespeare over de zaal te loensen: de misgeboorte Richard III in al zijn glorie. Alleen aan zijn taal mankeert niets. Als een kronkelende aal, op het randje van rap, spuwt en splijt zijn woordenstroom door de Bourla. In het plat Antwerps.

Die keuze voor kunstige straattaal is geen toeval. Regisseurs Stijn Van Opstal en Tom Dewispelaere schoven bij Olympique Dramatique al vaker de proper gewassen en gesteven toneelspraak terzijde, met *De Krippel* uit 2002 als memorabel visitekaartje. Ook deze tekstbewerking stileren ze met grofgebekte rijmelarijen uit vele registers tot een veerkrachtige springplank voor hun spelers. Die kunnen zich uitleven als hooligans op de voordracht. *Richard III* is dan ook geen sierduiken, maar ploeteren door het bloederige bad van één gefrustreerde hertog die de hoogste stoel viseert. Richard is

de vleesgeworden intrige: al wie tussen hem en de troon staat, krijgt een mes in de rug. Zo rechtuit zijn tong, zo duister zijn bedoelingen. Van den Begin speelt die dubbelrol glorieus. Daaronder gaat nog een derde laag meespelen: de levende geschiedenis van de keur aan acteurs. Zo is Jan Declair met een knipooog in een bijrol gecast. Als moeder Margaretha, langharige heks, scheldt hij de Bourla onder. Als laatste bode staat hij Van den Begin bij in de finale die hij ooit zelf met zoveel verve vertolkte in *Ten Oorlog*. Declair scheidt er eer in om als machinist én kingmaker het stokje van de Blauwe Maandag door te geven aan jonge wolven als Nico Sturm, Jonas Vermeulen, Sanne Samina Hansen. Samen maken ze van *Risjaar Drei* op en top ensemblespel.

Zo vlot gaat het allemaal, dat er iets nostalgisch over komt. De Antwerpse voertaal, de eerder behouden regie, het grote repertoire als evidentie, de slotrede van *Risjaar* die spuwt op alles wat van overzee de eigen cultuur bedreigt: het haalt de tijd terug dat theater nog om spelers draaide, en de goegemeente zich verzamelde om hen samen te vieren. *Risjaar Drei* dwingt die viering moeiteloos af. Na *Augustus op de vlakte* tonen Van Opstal en Dewispelaere zich opnieuw de betere conservatoren van ambachtelijk publiekstoneel.

WOUTER HILLAERT

'Risjaar Drei' haalt de tijd terug dat theater nog om spelers draaide. © Kurt Van der Elst

De Standaard/DS2 20/02/2017, bladzijden 2 & 3

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Standaard/DS2

